

MÁCZA Mihály

historik, pôsobil v Podunajskom múzeu v Komárne

Narodil sa 24. marca 1942 v Košiciach. Maturoval v Moldave nad Bodvou, na FF UK v Bratislave získal diplom z histórie a maďarčiny. V rokoch 1965-1970 pôsobil na ústredí Csemadoku. 1970 sa zamestnal v Podunajskom múzeu v Komárne ako historik, od 1990 bol zástupcom riaditeľa. Zhromaždil múzejnú zbierku novodobej histórie. Vytvoril množstvo dočasných aj stálych výstav. Od roku 1974 pôsobil ako tajomník Kruhu priateľov múzea. V rokoch 1979-1998 zostavoval ročenku múzea Iuxta Danubium. Zaoberal sa históriou Komárna a okolia, vývojom kultúry, robil výskum v oblasti dejín priemyslu a sídiel. Je autorom mnohých štúdií, populárnych článkov a prednášok.

V rokoch 1990-2002 pôsobil ako poslanec Mestského zastupiteľstva v Komárne, po zjednotení maďarských strán v rokoch 1998-2000 bol zakladateľom MO Strany maďarskej koalície v Komárne, v rokoch 1999-2002 do odchodu do dôchodku bol viceprimátorom mesta Komárna.

Ocenenia:

- * Strieborná plaketa Slovenskej republiky (2002)
- * Pro Urbe (2003)
- * vyznamenanie Strany maďarskej koalície (2008)
- * Cena za menšiny udelená v Budapešti (2010)

Publikačná činnosť

- * Stručné dejiny priemyslu v okrese Komárno. Komárno: Oblastné podunajské múzeum, 1973. 80 s.
- * 60 rokov robotníckeho spevokolu Svornosť v Komárne – 60 éves Komáromi Egyetértés Munkásdalárda. Komárno: Okresné osvetové stredisko, 1981.
- * Robotnícke hnutie Komárna a okolia vo fotodokumentoch / Komárom és vidéke munkásmozgalmának története képekben. Komárno: Oblastné podunajské múzeum, 1981. 32 s.
- * 10 rokov činnosti Krúžku priateľov múzea v Komárne – 10 éves a Komáromi

- Múzeumbarátok Köre. Komárno: Oblastné podunajské múzeum. 1982. 125 s.
- * Vývoj Komárna v obrazoch / Komárom fejlődése képekben. Komárno: OPM, 1985. 51 s.
 - * Gábor Steiner a Komárno : Steiner Gábor és Komárom. Komárno: Oblastné podunajské múzeum, 1987. 55 s.
 - * 20 éves a Komáromi Múzeumbarátok Köre (1972-1993). Komárom: Duna Menti Múzeum, 1992. 27 o.
 - * Komárom : történelmi séták a városban. Bratislava/Pozsony: Madách, 1992. 88 o.
 - * 25 rokov činnosti Krúžku priateľov múzea v Komárne – 25 éves a Komáromi Múzeumbarátok Köre. Komárno - Komárom: PM a Mestské zastupiteľstvo, 1997. 60 s.
 - * A komáromi Simor-zárda története. Komárom: Celemantia, 1997. 47 o.
 - * „...mert a haza kívánja...” 1848 – 49 komáromi dokumentumai. Komárom: Észak- és Dél-Komárom Önkormányzata, 1998. 103 o.
 - * Komáromi Kalendárium 2000. Komárom: Komárom Város Önkormányzata. 1999. 165 o.
 - * Komárom nevezetességei. Pozsony/Bratislava: Madách-Posonium. 2002. 104 s.
 - * Jókai és szülővárosa. Magyar Millenniumi Irodalmi Évfordulós Bizottság. Budapest 2002.
 - * Válogatott tanulmányok : Fejezetek Komárom és Alsó-Csallóköz történetéből. Komárom: Pro Museum, 2015. 300 o.
 - * Komáromi anziksz : Várostörténeti barangolások. Komárom: Pro Museum, 2018. 327 o.
 - * Életem emlékserepei. Komárom: Pro Museum, 2019. 168 o.
 - * Fejezetek Komárom és Alsó-csallóköz történetéből. Komárom: Pro Museum, 2020. 301 o.

V spolupráci:

- * Mácza, Mihály-Pusztai, Ágota-Fürészné Molnár, Anikó. Fotográfusok Komáromban, Tatán, Tatabányán. Tatabánya: Komárom Megyei Tanács, 1988. 89 o.
- * Bárdos, István – Kecskés, László - Mácza, Mihály. Komárno – Komárom – mesto na oboch brehoch Dunaja / Komárom-Komárno, város a duna két partján. Komárno a Komárom: samospráva mesta, 1994. 95 s. : Komárom: Észak- és Dél-Komárom Önkormányzata. 2000. 95 o.
- * Radovanović, Bojan – Mácza, Mihály. Pravoslávny kostol v Komárne. Komárno: Podunajské múzeum, 1995. 39 s.
- * Bárdos, István – Mácza, Mihály. Výlet na oboch brehoch Dunaja v euroregiónu Váh – Dunaj – Ipeľ / Kirándulás a Duna két partján a Vág – Duna – Ipoly. Komárno: Spoločnosť pre rozvoj Euroregiónu Váh – Dunaj – Ipeľ v Tatabányi a Múzeum maďarskej kultúry a Podunajska v Komárne, 2005. 47 s.

- * Mester, Tibor – Mácza, Mihály. Camarum – Komárom – Komárno. Keszegfalva: Mester Katalin, 2009. 41 s.

Je autorom množstva odborných štúdií, ktoré slúžili ako sprievodný materiál k dočasným aj stálym výstavám:

- * Jókai a jeho rodné mesto – Jókai és szülővárosa. Komárom: Duna Menti Múzeum, 1975, 1980.
- * Dunajský most v Komárne 100-ročný : 100 éves a komáromi Erzsébet-híd. Tatabánya: Tatabányai Közúti Igazgatóság, 1992. 76 s.
- * Podunajské múzeum v Komárne, stále expozície : Duna Menti Múzeum, állandó kiállítások Komárom : Donauländisches Museum, expositionen Komorn. Komárno: Podunajské múzeum, 1993.
- * Mácza, Mihály – Püski, Anikó. Hold velikánovi literatúra : Fesztyovci – Az írófejedelem ünneplése, a Feszty család. Komárno, Duna Menti Múzeum, 1995. 14 s. : 14 o.
- * Významní komárňanskí rodáci: Mór Jókai, Franz Lehár : Komárom neves szülöttjei: Jókai Mór, Lehár Ferenc. Komárno: Múzeum maďarskej kultúry a Podunajska, 2002. 32 s.
- * 1975 Jókai Mór emlékkiállítás
- * 1980 Lehár Ferenc emlékkiállítás
- * 1992 Komárom 1849 – 1945
- * 2002 Komárom neves szülöttjei: Jókai Mór, Lehár Ferenc

Štúdie v seriáloch

- * Az 1929–1933-as évek világgazdasági válságának szociális hatása Komáromban és vidékén. IN Irodalmi Szemle. – Évf. 18, sz. 4 (1975), o. 371–378.
- * A politikai erőviszonyok alakulása egy dél-szlovákiai határvárosban az első Csehszlovák Köztársaság idején (Komárom 1919–1938). IN Új Mindenes Gyűjtemény 1. Bratislava – Pozsony: Madách, 1981, o. 85–111.
- * Komárom a múzeumteremtés időszakában (1870–1913). IN A komáromi múzeum száz éve. Új Mindenes Gyűjtemény 5. Bratislava – Pozsony: Madách, 1986, o. 8–11.
- * A jubiláló komáromi múzeum. IN Irodalmi Szemle. – Évf. 30, sz. 2 (1987), o. 47–53.
- * Prehľad dejín komárňanských tlačiarní. IN Kniha 88. Martin: Matica slovenská, 1988, s. 94–104.
- * Z dejín Komárna s prihliadnutím na dejiny komárňanských knižníc. IN Knižná kultúra na

južnom Slovensku v minulosti a v súčasnosti. Bratislava: Univerzitná knižnica v Bratislave, 1989, s. 11–34.

- * Vývoj komárňanských tlačiarňí. IN: Knižná kultúra na južnom Slovensku v minulosti a v súčasnosti. Univerzitná knižnica v Bratislave. Bratislava: 1989, s. 81–100.
- * Vznik ČSR a Komárno. IN *Iuxta Danubium* 7. Komárno: Podunajské múzeum, 1989, s. 49–58.
- * A komáromi temetőkről. IN *Iuxta Danubium* 9. Komárno: Podunajské múzeum, 1991, s. 16–42.
- * A komáromi temetőkről. IN *Limes*. - Sz. 4 (1992), o. 5–18.
- * A komáromi Jókai-szobor története. IN *Limes*. – Évf. 6, sz. 3-4 (1993), o. 89–116.
- * Fényképek a komáromi egyesületek történetéhez a Duna Menti Múzeum újkori gyűjteményében. IN *Iuxta Danubium* 11. Komárno: Podunajské múzeum, 1995, s. 28–95.
- * Fotografie o vývoji mesta Komárna v rokoch 1867–1945 v zbierke Podunajského múzea. IN *Obrazový archív* 2. Martin: Matica slovenská, 1994, s. 44–53.
- * Az észak-komáromi középiskolák történetének áttekintése. IN Somorjai József (szerk.): *Híres iskolák, neves pedagógusok*. Tata, 1994
- * Jókai komáromi Aranyembere. IN *Limes*. – Évf. 8, sz. 4 (1995).
- * Jókai és szülővárosa. IN Élet és Irodalom 7/96.
- * Jókai és szülővárosa. IN *Hungarian Life*. Sydney. 1996. ápr. 11. sz.
- * Komárom, az újjászületés városa. IN *Komáromi Ateliér*. – Évf. 1, sz. 1 (1998), o. 43-46. .
- * História Rímsko-katolíckej kláštornej dievčenskej ľudovej školy v Komárne. IN *Iuxta Danubium* No. 12. *Spravodaj Podunajského múzea v Komárne – A Duna Menti Múzeum Értesítője*. Komárno – Komárom, Podunajské múzeum, 1998, o. 5–60.
- * Előszó Baranyay József munkáinak kötetéhez. Pozsony: Kaligram, 2002, o. 7-11
- * Komáromi anziksz. IN *Ateliér*. - Évf. 7, sz. különszám május (2004), o. 4–10.
- * Az impériumváltás és következményei Komáromban (1919–1938). IN *Limes*. – Évf. 17, sz. 3 (2004), o. 113–126.
- * Énekkarunk negyedszázados jubileumához. IN Csengel, M. - Czékus, P. - Mikolai, M. (eds.): *1980-2005 – C 25. Komárom, 4*.
- * 120 éves a komáromi múzeum (1886–2006). IN *A Magyar Kultúra és Duna Mente Múzeuma 2006. évi Értesítője*. Komárom: Duna Mente Múzeuma, 2006, o. 71–101.
- * A Múzeumbartók Körének tevékenysége 2006-ban. IN *A Magyar Kultúra és Duna Mente*

Múzeuma 2006. évi Értesítője. Komárom: Duna Mente Múzeuma, 2006, o. 233–236

- * Mácza Mihály – Számadó Emese: Komárom 1919. évi eseményei. IN Komárom – Esztergom Megyei Múzeumok Közleményei. Tata, 2009, o. 129–146.

